

Abstract

The Ministry of Education has given importance to the policy on vocational education development with the Office of the Vocational Education Commission as the work agency to implement the policy. The Vocational Education Institute Southern Region 2 is a vocational education institute with the largest numbers of personnel and students, and largest amount of budget among vocational education institutes in the Southern Region. As such, it needs to use good educational management strategy as the guideline for its operation in order to achieve effective and efficient educational management. The objectives of this research were 1) to study the context of educational management for community development of the Vocational Education Institute Southern Region 2; and 2) to develop an educational management strategy plan for community development of the Vocational Education Institute Southern Region 2. The research sample comprised two groups: (1) a group for survey study, using a questionnaire as the data collecting instrument, consisting of 294 administrators, instructors, parents, and students of vocational education institutes under the Vocational Education Institute Southern Region 2, obtained by stratified random sampling; and (2) a group for in-depth interviews and focus group discussion consisting of 14 experts on vocational education management. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and analysis of strengths, weaknesses, opportunities, and threats with the use of TOWS Matrix Method. Research results were as follows: 1) The context of educational management for community development of the Vocational Education Institute Southern Region 2 was composed of two components, namely, the component that was flexible and appropriate for the local context, which consisted of general education management, academic management, and curriculum and instruction; and the component that was still not appropriate and not ready for effective management, which consisted of educational evaluation and management, buildings and facilities/educational climate in the institute/classrooms/budget management, personnel, students, instructional media and equipment, instructional technology, and the enforcement of rules and regulations. 2) The strategy plan under the name of TAMPs, developed by the researcher with the objective to enable the personnel and students of the Vocational Education Institute Southern Region 2 to efficiently carry out educational management, was composed of 5 sub-strategies: (1) T (Teaching Aid and Environment) meaning the strategy on teaching aids and environment; (2) A (Administrative) meaning the strategy on administration; (3) M (Measurement and Evaluation) meaning the strategy on measurement and administration; (4) P (Personnel) meaning the strategy on personnel and students; and (5) S (Syllabus) meaning the strategy on curriculum and instruction. The 5 sub-strategies developed by the researcher could be applied as the prototype for determination of the strategy for upgrading educational management efficiency and for being the mechanism for mobilization of the policy of the Office of the Vocational Education Commission more efficiently.

Keywords: Strategy, Educational management, Community development, Vocational Education Institute Southern Region 2

บทนำ

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) หรืออาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 (ค.ศ. 1967) โดยในปัจจุบันมีจำนวนประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ บรูไนดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว พม่า กัมพูชา และไทย ตลอดระยะเวลากว่า 40 ปี แห่งการก่อตั้ง อาเซียนได้เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของโลกและภูมิภาคอย่างต่อเนื่อง จากจุดเริ่มต้นของการมุ่งเน้นในการสร้างความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคงร่วมกันในระยะแรกได้ปรับเปลี่ยนไปสู่ความร่วมมือในด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะเศรษฐกิจมากขึ้น ดังนั้นผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนจึงได้กำหนดและวางแผนเพื่อพัฒนาและยกระดับความร่วมมือระหว่างกันไปสู่ทิศทางที่ก้าวหน้าอีกระดับหนึ่งด้วยการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) ขึ้น เพื่อสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมือระหว่างกันอย่างรอบด้าน ประกอบด้วย 3 เสาหลัก (กระทรวงมหาดไทย, 2555: 1-4) ได้แก่

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC) มีเป้าหมายเพื่อให้อาเซียนเป็นสังคมที่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีเสถียรภาพ สันติภาพ และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่

- 1.1 การเป็นประชาคมที่มีกฎเกณฑ์ บรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน

- 1.2 การเป็นภูมิภาคที่มีเอกภาพ สงบสุข และมีความแข็งแกร่ง พร้อมรับมือพิชิตชอบร่วมกัน

- 1.3 การดำเนินบทบาทที่สำคัญในเวทีระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกันของอาเซียน

2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เพื่อทำให้ภูมิภาคอาเซียนมีความมั่นคง มั่งคั่ง และสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่น ๆ ได้ โดยสร้างความร่วมมือที่ครอบคลุมถึงการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะทรัพยากรมนุษย์ ความตกลงด้านคุณสมบัติวิชาชีพ การหรือนโยบายทางการเงินและเศรษฐกิจมหภาคกันอย่างใกล้ชิด

มาตรการทางการเงินด้านการค้า ความเชื่อมโยงด้านการสื่อสารและโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และการส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนในการก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นต้น

3. ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอาเซียนโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม ความยุติธรรมและสิทธิ การส่งเสริมความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และการสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

ภายใต้การพัฒนาไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนตามข้อตกลงร่วมกัน ทำให้ประชาคมอาเซียนได้รับความสนใจจากทั่วโลกและได้รับการกล่าวถึงเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะนำมาซึ่งความเปลี่ยนแปลงภายในภูมิภาคอย่างกว้างขวาง โดยแนวโน้มการพัฒนาที่สำคัญอันจะเกิดจากประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ การจัดระบบและการเพิ่มขึ้นของการค้า การลงทุนและการบริการระหว่างประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและขยายตัวของเมือง การบริหารงานชายแดน การปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างใกล้ชิด การเคลื่อนย้ายคน และการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร

ในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) เป็นปีที่จะมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ซึ่งทุกประเทศในกลุ่มอาเซียนต้องปฏิบัติตามข้อตกลงที่ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) รวมถึงประเทศไทยซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกประชาคมอาเซียนด้วย โดยมีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ซึ่งผลจากการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจะทำให้มีการเปิดการค้าเสรี แรงงานฝีมือในประเทศต่าง ๆ ที่อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียนจะสามารถโยกย้ายกันได้อย่างเสรี นอกจากนี้การลงทุนข้ามประเทศก็จะเป็นไปได้ง่ายขึ้น และนั่นหมายความว่า การแข่งขันระหว่างองค์กรก็จะสูงขึ้น เมื่อการแข่งขันมีสูงขึ้น การพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรบุคคลจึงจำเป็นที่จะต้องมีมากขึ้นเช่นกัน ทั้งการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญในงานต่าง ๆ รวมถึงทักษะด้านภาษาอังกฤษซึ่งถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางในการสื่อสารของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้วย

(ประชาคมอาเซียน, 2555)

ประเทศไทยได้เตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 -2559) ซึ่งเป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ชี้แนะทิศทางการพัฒนาประเทศระยะกลางเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ระยะยาวที่ทุกภาคส่วนในสังคมไทยได้เห็นพ้องร่วมกันโดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ ปี พ.ศ. 2570 (ค.ศ. 2027) ซึ่งกำหนดไว้ว่า “คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทยมีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียงยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตยและหลักธรรมาภิบาล การบริการสาธารณะขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึงมีคุณภาพ สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคงอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดีเกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานอยู่บนฐานทางเศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลกสามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาค และโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรี” ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศไทยภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ประกอบด้วย (กระทรวงมหาดไทย, 2555, น 38-45)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความเป็นธรรมในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาค้นสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์ความเข้มแข็งภาคเกษตร ความมั่นคงของอาหารและพลังงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าการเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของประเทศไทยจะปรากฏอยู่ในทุกยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นการสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างมาก โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้ระบุไว้ในแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ “การสร้างความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน” โดยผลักดันให้ไทยมีบทบาทนำที่สร้างสรรค์ในเวทีระหว่าง

ประเทศในประชาคมอาเซียนซึ่งจะต้องมีการเตรียมการ ได้แก่

1. พัฒนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนที่มีศักยภาพในการร่วมพัฒนาบุคลากรในทุกภาคส่วน เศรษฐกิจจากการผลิตอุตสาหกรรมแปรรูปรวมทั้งผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม

2. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานทักษะด้านภาษาและความรอบรู้ด้านภาษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียนโดยไทยมีบทบาทนำในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ

3. กำหนดมาตรฐานขั้นพื้นฐานของคุณภาพสินค้าและบริการเพื่อป้องกันสินค้าและบริการนำเข้าที่ไม่ได้คุณภาพทั้งในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านซึ่งอาจก่อให้เกิดภัยอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินและก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการกำหนดระบบบริหารจัดการร่วมด้านการพัฒนาทักษะและด้านคุณสมบัติของแรงงานนำเข้าเพื่อให้ได้แรงงานที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการสำหรับทุกประเทศ

กระทรวงศึกษาธิการได้ให้ความสำคัญต่อการตอบสนองการเตรียมความพร้อมในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 -2559) ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาค้นสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน และยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์การสร้างเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ในประเด็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ตลอดจนการยกระดับทักษะฝีมือแรงงานทักษะด้านภาษาและความรอบรู้ด้านภาษาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมเพื่อเตรียมความพร้อมของแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียนโดยไทยมีบทบาทนำในอาเซียนร่วมกับประเทศอื่นที่มีศักยภาพ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานผู้เรียน

ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ผลิตและพัฒนาคุณภาพกำลังคนรองรับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบการจัดการด้านอาชีวศึกษาที่มุ่งผลิตกำลังคนระดับกลางในระดับช่างฝีมือและช่างเทคนิค มีหน้าที่หลักจัดการศึกษาวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ได้ตอบสนองนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา และสาธารณสุข ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555 -2559) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เพื่อการเพิ่มปริมาณและยกระดับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ด้วยการเน้นในการปรับเปลี่ยนแนวทางการศึกษาเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาสู่การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้วยการจัดการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน และสถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ และได้มีแนวทางในการปรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งเน้นสาระสำคัญให้นักเรียน นักศึกษาที่จบออกไปต้องมีทักษะฝีมืออาชีพ มีการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีการประกันคุณภาพว่าต้องมีความรู้พื้นฐานทางด้านภาษาเกี่ยวกับวิชาชีพ เพื่อให้สามารถสื่อสารได้ มีความรู้ด้านไอซีทีเพื่องานอาชีพและมีทักษะการทำงานกับคนต่างวัฒนธรรม ซึ่งจุดเน้นเหล่านี้จะสอดแทรกไปในทุกหลักสูตรการเรียนการสอนของอาชีวศึกษา นอกจากนี้ทุกหลักสูตรจะเน้นสอดแทรกเรื่องที่สังคมห่วงใยทั้งปัญหาทางเพศ การทะเลาะวิวาท โดยจะจัดกิจกรรมทักษะชีวิตเพื่อลดปัญหาข้างต้นด้วย (ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์, 2555) ในการนี้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2555) ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยล่อมาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 ซึ่งประกอบด้วย 8 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับทุกประเภทมุ่งเป้าหมายนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : สร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ปฏิรูปครู ยกฐานะครูและวิชาชีพครูให้เป็นวิชาชีพชั้นสูง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระดับอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้การศึกษาดัดเทียมนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : สนับสนุนการพัฒนาเพื่อสร้างทุนปัญญาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 : เพิ่มขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 8 : การประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนา

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 เป็นสถาบันการอาชีวศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระนอง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ และจังหวัดตรัง มีสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 จำนวน 7 แห่ง ทั้งวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยการอาชีพ โดยสถาบันการศึกษาทุกแห่งล้วนแต่มุ่งเน้นในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่สากลอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันการดำเนินการดังกล่าวประสบผลสำเร็จตามควร โดยสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 เป็นสถาบันการศึกษาสายวิชาชีพที่มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนใน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยมีรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพใน 3 รูปแบบ ได้แก่

1. การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เน้นการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันเป็นหลัก โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วิธีการศึกษา หลักสูตร ระยะเวลาการวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาที่แน่นอน

2. การศึกษานอกระบบ เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการศึกษา ระยะเวลา การวัดและการประเมินผลที่เป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

3. การศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบันกับสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ในเรื่องการจัดหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถาบัน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีความพร้อมในการตอบสนองแผนการพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจ การจัดการอาชีวศึกษาที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน และบริการสังคมและพัฒนาอาชีพแก่ชุมชน ซึ่งการจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาข้างต้นอย่างเป็นรูปธรรมนั้น ในการนี้ พบว่ายังไม่มีผู้ใดได้ระบุไว้ว่า ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่มีประสิทธิภาพควรจะมีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์อย่างไร การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ และมีการวัดและประเมินผลอย่างไร ซึ่งสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น การนำไปปฏิบัติ รวมถึงมีการวัดและประเมินผลตามความเข้าใจของคณะผู้บริหารในแต่ละยุคสมัยที่ได้มอบนโยบายไว้เป็นแนวทางให้สถานศึกษาในสังกัดทั้ง 7 แห่ง ได้นำไปจัดทำเป็นแผนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในแต่ละระดับต่อไป โดยการขับเคลื่อนแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นตามนโยบายของคณะผู้บริหารในแต่ละสถานศึกษาก็ไม่อาจมั่นใจได้ว่าการดำเนินการอย่างถูกต้องหรือสามารถบรรลุเป้าประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาหรือไม่ ทั้งนี้หมายรวมถึงการดำเนินนโยบายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นตามอุดมการณ์ที่วางไว้ อันเป็นเหตุให้เกิดความสูญเสียเวลา

ทรัพยากรอันมีค่า และสิ่งต่าง ๆ ในการบริหารจัดการการศึกษาได้ ด้วยเหตุนี้ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 จึงต้องจัดให้มีกำหนดแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ด้วยการนำหลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษายุคใหม่ที่ได้รับค่านิยม และมีการนำไปใช้แล้วประสบความสำเร็จในหลายองค์กร ได้แก่ กระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 เพื่อให้ได้แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและเชื่อมต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : เสริมสร้างโอกาสการศึกษาวินิจฉัยอย่างเสมอภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาคุณภาพกำลังคนอาชีวศึกษาทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาระบบบริหารจัดการทั้งส่วนกลาง สถาบันการอาชีวศึกษา และสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : จัดอาชีวศึกษาเพื่อสร้างเสริมความมั่นคงของรัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 : ผลักดันการบูรณาการการวิจัยและพัฒนา ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการอาชีวศึกษา

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรของสถานการศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 จึงมีความตั้งใจที่จะจัดทำและพัฒนายุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ตามแนวทางของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ หรือกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Management) เพื่อให้ได้ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่มีทิศทางที่เหมาะสม และสามารถรองรับการแข่งขันในตลาดแรงงานได้อย่างมีศักยภาพเมื่อมีการประชุมเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 กอปร

กับต้องมีกลยุทธ์ระดับปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และแผนยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 สามารถนำไปสู่การปฏิบัติในแต่ละระดับได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมจนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัยดังจะกล่าวในหัวข้อถัดไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) ศึกษาบริบทการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

2) เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่เหมาะสม

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาจัดทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่เหมาะสม โดยมีขอบเขตของเนื้อหาในการศึกษาวิจัยสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 และแผนยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรสำหรับวิจัยในครั้งนี้คือ บุคลากรทางการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ประชากรสำหรับรูปแบบการวิจัยในข้อ 1.2 การสำรวจความคิดเห็นต่อการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1) กลุ่มผู้บริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายงานด้านแผนและนโยบาย ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับวัตถุประสงค์

การวิจัยในครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 14 คน แบ่งเป็นวิทยาลัยละ 2 คน

2) กลุ่มคณาจารย์ในสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากรายชื่อคณาจารย์ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 เพื่อเปิดโอกาสให้ประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่า ๆ กัน โดยกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มคณาจารย์มีจำนวน 70 คน แบ่งเป็นวิทยาลัยละ 10 คน

3) ผู้ปกครองและนักเรียนที่ศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ซึ่งผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการแจกแบบสอบถามด้วยวิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างให้ตรงกับคุณสมบัติตามที่การวิจัยในครั้งนี้กำหนดไว้ ได้แก่

(1) กลุ่มตัวอย่างต้องเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปีการศึกษา 2557 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 105 คน แบ่งเป็นวิทยาลัยละ 15 คน

(2) กลุ่มตัวอย่างต้องเป็นนักเรียนที่ศึกษาอยู่ในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปีการศึกษา 2557 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 105 คน แบ่งเป็นวิทยาลัยละ 15 คน กลุ่มที่ 2 ประชากรสำหรับรูปแบบการวิจัยข้อ 1.4 ซึ่งเป็นผู้ยืนยันความเหมาะสมของแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวนทั้งสิ้น 4 คน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา จำนวน 2 คน และผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 จำนวน 2 คน โดยกลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนนี้ต้องไม่เคยเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้อีกก่อน และมีคุณสมบัติดังนี้

1) เป็นคณะกรรมการบริหารจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และ/หรือ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในสถาบันการอาชีวศึกษา และ/หรือ

2) เป็นนักวิชาการด้านอาชีวศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานในสถาบันอาชีวศึกษามากกว่า 10 ปี และ/หรือ

3) เป็นผู้บริหารหรือนักวิชาการด้านการศึกษานของ
หน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุมทั้ง
วัตถุประสงค์ของการวิจัย และกรอบแนวคิดในการวิจัย โดย
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 4 รายการ ได้แก่

1. การเก็บข้อมูลจากการสังเกต (Observe Research)
เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบฟอร์มสำหรับการสังเกตสภาพการ
จัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษา
ภาคใต้ 2 ซึ่งเป็นแบบรายการเลือกตอบ (Check List)

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อ
สำรวจความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการจัดการศึกษา และปัญหา
และอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 เครื่องมือในการวิจัยคือ
แบบสอบถาม (Questionnaire)

แบบสอบถามสำหรับการวิจัยในครั้งนี้มีทั้งหมด 3 ส่วน
ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของ
ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการ
อาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่มีต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา
ท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และปัญหา
และอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบัน จำนวน 5 ด้าน มี
ข้อคำถามทั้งสิ้น 45 ข้อ ได้แก่

- 1) ด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 12 ข้อ
- 2) ด้านวิชาการ จำนวน 13 ข้อ
- 3) ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 8 ข้อ
- 4) ด้านสถานที่ศึกษา จำนวน 6 ข้อ
- 5) ด้านบุคลากร จำนวน 6 ข้อ

แบบสอบถามส่วนที่ 2 มีคำตอบตามมาตรการวัดทัศนคติ
แบบลิเคิร์ท สเกล (Likert Rensis, 1967, P. 90-95) เรียกว่า
วิธีวัดแบบประเมินแบบรวมค่า (Method of Summated
Rating) มีคำตอบในการวัดความคิดเห็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด
มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งสามารถแปลความหมาย
ระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
มีน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มี
น้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
มีน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย มี
น้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด
มีน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.3 การสังเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Analysis)
เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบฟอร์มการวิเคราะห์ SWOT และ
แบบฟอร์ม TOWS Matrix

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดให้เป็นการศึกษาการ
จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นในพื้นที่รับผิดชอบของสถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ซึ่งประกอบด้วย สถาบันการ
อาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระนอง
จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดกระบี่ และจังหวัดตรัง โดย
มีสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 จำนวน
7 แห่ง ได้แก่

- 3.1 วิทยาลัยเทคนิคระนอง
- 3.2 วิทยาลัยเทคนิคพังงา
- 3.3 วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
- 3.4 วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต
- 3.5 วิทยาลัยเทคนิคกระบี่
- 3.6 วิทยาลัยเทคนิคตรัง
- 3.7 วิทยาลัยการอาชีพตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้นำเอาแบบสอบถามขั้นต้นไปทำการ
วิพากษ์กับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร คณาจารย์
ผู้ปกครอง นักศึกษา ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ
ในสถานศึกษาในสังกัดการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 เพื่อนำมาปรับ
แบบสอบถามเพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายของสถาบัน
การอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีสุ่มตัวอย่างแบบชั้น
ภูมิเพื่อกำหนดรูปแบบการวิจัยโดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4
รูปแบบ ได้แก่

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใน
การวิจัยได้มีศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งได้แก่ แผนยุทธศาสตร์

การพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 และ แผนยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเก็บข้อมูลการสังเกต โดยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบฟอร์มสำหรับการสังเกตสภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ซึ่งเป็นแบบรายการเลือกตอบ (Check List) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตและจดบันทึกข้อมูลสภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบัน ตามสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏ รวมถึงการมีส่วนร่วม และการตอบสนองของนักเรียนต่อรูปแบบการศึกษาดังกล่าว จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคพังงา และวิทยาลัยเทคนิคกระบี่

2. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารกลุ่มคณาจารย์ ผู้ปกครองและนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 จำนวน 294 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล มีต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบัน

3. การสังเคราะห์เชิงกลยุทธ์ (Strategic Analysis) เป็นการนำผลการวิจัยที่ได้รับจากการศึกษาในข้อ 1.1 – 1.2 มาสังเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) จากนั้นนำข้อมูลมาจับคู่ปัจจัยของจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค (TOWS Matrix) เพื่อสร้างร่างแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ซึ่งผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้สังเคราะห์ข้อมูลและสร้างร่างแผนยุทธศาสตร์ด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า 1) บริบทการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การบริหารงานการศึกษาทั่วไป การบริหารงานด้านวิชาการ หลักสูตรการเรียนการสอน ที่มีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา สถานศึกษา/บรรณาคในสถานศึกษา/ห้องเรียนการบริหารงบประมาณบุคลากรนักเรียนอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ใช้กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ยังไม่มีความพร้อมในการบริหารจัดการเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ

ในการดำเนินงาน 2) แผนยุทธศาสตร์ภายใต้ชื่อยุทธศาสตร์ TAMPS ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีจุดมุ่งหมายให้บุคลากรและผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 สามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อย 5 ด้าน ได้แก่ (1) T (Teaching Aid and Environmental) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและสภาพแวดล้อม (2) A (Administrative) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการบริหาร (3) M (Measurement and Evaluation) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการวัดและประเมินผล (4) P (Personnel) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านบุคลากรและผู้เรียน และ (5) S (Syllabus) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน แผนยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. การตรวจสอบความเหมาะสมของแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่สร้างขึ้น ด้วยการนำแผนยุทธศาสตร์ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ อาทิ นายสุนทร พลรงค์ ผู้อำนวยการสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 นายอรชุน จันทร์วล อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต นายศิวกรณ์ เองฉ้วน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคกระบี่ นายประสงค์ อยู่ทอง อดีตผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคตรัง เพื่อทำการวิพากษ์ความเหมาะสมของแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) ซึ่งการสัมภาษณ์ดังกล่าวทำให้เกิดแผนยุทธศาสตร์ภายใต้ชื่อยุทธศาสตร์ TAMPS ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีจุดมุ่งหมายให้บุคลากรและผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 สามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อย 5 ด้าน ได้แก่ (1) T (Teaching Aid and Environmental) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและสภาพแวดล้อม (2) A (Administrative) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการบริหาร (3) M (Measurement and Evaluation) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการวัดและประเมินผล (4) P (Personnel) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านบุคลากรและผู้เรียน และ (5) S (Syllabus) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

แผนยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้าน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สรุปการวิจัยและอภิปรายผล

ผู้วิจัยสรุปข้อค้นพบจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ตามลำดับ ดังนี้

งานวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ของการวิจัยเป็นสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในพื้นที่ 5 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง จำนวน 7 แห่ง ซึ่งได้ศึกษาบริหารจัดการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคใต้ 2 ซึ่งประกอบด้วย 10 หัวข้อ ได้แก่ การบริหารงานการศึกษาทั่วไป การบริหารงานวิชาการ หลักสูตร การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา สถานที่ศึกษา/บรรยากาศในสถานศึกษา/ห้องเรียน การบริหารงบประมาณ บุคลากร นักเรียน อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ใช้ และกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบันตามสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏ รวมถึงการมีส่วนร่วม และการตอบสนองของนักเรียนต่อรูปแบบการศึกษาดังกล่าว โดยผู้วิจัยได้เฝ้าสังเกตและจดบันทึกข้อมูลด้วยตนเองในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เป็นจำนวน 4 แห่งจากสถาบันอาชีวศึกษาทั้งหมด 7 แห่งในพื้นที่ 5 จังหวัด ซึ่งสถาบันอาชีวศึกษา จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยอาชีวศึกษาภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคพังงา และวิทยาลัยเทคนิคกระบี่ ซึ่งการสังเคราะห์ผลการวิจัยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้หลักการวิเคราะห์ผลในรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนาโดยการนำข้อมูลที่ได้รับจากการวิจัยมาจัดกลุ่มและสรุปภาพรวมของข้อมูล และในการนำเสนอผลการสังเกตผู้วิจัยจะไม่ขอระบุชื่อสถานศึกษา โดยจะใช้ชื่อแทนสถานศึกษาในการนำเสนอผลการสังเคราะห์การวิจัย ได้แก่ สถานศึกษา ก สถานศึกษา ข สถานศึกษา ค และสถานศึกษา ง ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

จากการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบันของ

สถานศึกษา ก สถานศึกษา ข สถานศึกษา ค และสถานศึกษา ง ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 การบริหารงานการศึกษาทั่วไป

สถานศึกษา ก และ สถานศึกษา ข มีการทบทวนนโยบายและแผนการศึกษาให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นประจำ มีระบบการรับสมัครนักเรียนใหม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มีการบริหารการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ รวมถึงการวัดประสิทธิภาพผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ ในขณะที่สถานศึกษา ค และ ง ไม่พบประเด็นที่โดดเด่นในรูปแบบการบริหารงานศึกษานอกเหนือจากการมีโครงสร้างการบริหารการศึกษาที่เหมาะสม

1.2 การบริหารงานด้านวิชาการ

สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาสอดคล้องตามนโยบายและแผนงานของสถานศึกษา มีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการศึกษา และมีการวางแผนงานวิชาการประจำปี โดยสถานศึกษา ก สถานศึกษา ข และสถานศึกษา ง มีการวิจัยการศึกษาในเชิงนโยบายเพื่อศึกษาความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย จัดให้มีการจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษา และมีการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิชาการและการพัฒนาสื่อวิชาการการศึกษา

1.3 หลักสูตรการเรียนการสอน

สถานศึกษาทั้ง 4 แห่ง ได้จัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่ตอบรับยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของผู้เรียน มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ และแผนงานการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการสอน โดยสถานศึกษา ก ได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรในการสอนแต่ละหลักสูตรจึงได้จัดทำสาระความถนัดของบุคลากรแต่ละท่านเพื่อประเมินและกำหนดหลักสูตรการสอนให้เหมาะสม และจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน

1.4 ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

สถานศึกษามีการดำเนินการตามนโยบายสถานศึกษาคุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการด้วยการจัดให้มีการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ครอบคลุมผู้เรียน ผู้สอน และสถานศึกษา โดยมีการกำหนดวิธีการประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลายสอดคล้องตามหลักสูตรการสอน และเมื่อพบว่านักเรียนมีผลการเรียนที่ไม่ผ่านมาตรฐานที่กำหนดไว้ก็จัดให้มีระบบการสอนซ่อมเสริมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน นอกจากนี้ สถาน

ศึกษา ก สถานศึกษา ข และสถานศึกษา ค ยังมีการกำหนดวัตถุประสงค์ในการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ชัดเจน มีระบบการตัดสินผลการเรียนในแต่ละรายวิชาที่ชัดเจน เป็นธรรม ในขณะที่สถานศึกษา ง ยังขาดการดำเนินการดังกล่าวที่ชัดเจน

1.5 สถานที่ศึกษา/บรรยากาศในสถานศึกษา/ห้องเรียน

สถานศึกษามีความโดดเด่นในการจัดสภาพแวดล้อม และลักษณะทางกายภาพของสถานที่ศึกษา รวมถึงบรรยากาศภายในสถานศึกษาและภายในห้องเรียนมากที่สุดในด้านความพร้อมของแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้อย่างพอเพียง ได้แก่ บุคลากร สื่อการเรียน การสอน อาคาร สถานที่ เป็นต้น โดยสถานศึกษา ก สถานศึกษา ข และสถานศึกษา ค มีการจัดแหล่งการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถศึกษา และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการจัดสถานศึกษาให้เป็นศูนย์วิทยบริการ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ผู้เรียน เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมาศึกษาดูงาน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มีการสร้างการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายด้วยการใช้กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้โดยมีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ในขณะที่ สถานศึกษา ก และสถานศึกษา ข ได้สร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาทั้งในทางทฤษฎี การปฏิบัติ และการประกอบอาชีพจริง

1.6 การบริหารงบประมาณ

สถานศึกษามีเอกสารในการอนุมัติงบประมาณและการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างชัดเจนและตรวจสอบได้ มีการจัดทำรายงานงบประมาณเป็นรายเดือนและรายปี มีระบบการตรวจสอบภายในด้านงบประมาณ บัญชี และการเงิน รวมถึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างมีธรรมาภิบาล ตรวจสอบได้ และมีการควบคุม และตรวจสอบการจัดซื้อ จัดจ้าง รวมถึงการเบิกจ่ายพัสดุต่าง ๆ นอกจากนี้ สถานศึกษา ก สถานศึกษา ข และสถานศึกษา ค ได้มีการกำหนดงบประมาณ และแผนงานงบประมาณประจำปีอย่างชัดเจน แต่สถานศึกษา ข ไม่มีแผนงานการติดตามการใช้งบประมาณของโครงการที่ได้รับอนุมัติ

1.7 บุคลากร ได้แก่ ครู/อาจารย์ เจ้าหน้าที่ (ความรู้ความสามารถ ทักษะ และความชำนาญต่าง ๆ)

สถานศึกษาให้ความสำคัญกับบุคลากรโดยมีการกำหนดโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาอย่าง

ชัดเจน มีการสื่อสารให้บุคลากรรับรู้รับทราบเกี่ยวกับข้อบังคับระเบียบวินัย และบทลงโทษของสถานศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการกำหนดเพื่อการปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และมีการส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่องโดยมุ่งหวังให้บุคลากรสามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การดำเนินการที่แตกต่างกันคือ สถานศึกษา ก มีการจัดสรรอัตราจำนวนบุคลากรตามโครงสร้างบุคลากรที่กำหนด และสถานศึกษา ข ครูผู้สอนมีความรู้ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โปรแกรมสำเร็จรูปต่าง ๆ ในทางกลับกันพบว่า สถานศึกษา ค ขาดการส่งเสริมการเผยแพร่งานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษาทำให้บุคลากรขาดความภาคภูมิใจ และมีโอกาสความก้าวหน้าน้อย

1.8 นักเรียน (การมีส่วนร่วม และการตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนการสอน)

สถานศึกษาให้ความสำคัญกับนักเรียนโดยเน้นการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้น โดยนักเรียนของสถานศึกษา ก สถานศึกษา ข และสถานศึกษา ค ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในชั้นเรียน มีความตั้งใจเรียน และมีสัมมาคารวะดี ให้ความสำคัญเคารพครูผู้สอน และผู้ที่มีอายุมากกว่า ในขณะที่นักเรียนของสถานศึกษา ข มีความคิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออกน้อยที่สุด โดยนักเรียนส่วนใหญ่ในทุกสถานศึกษานิยมรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ หลังเลิกเรียน และมีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในชุมชนใกล้เคียงสถานศึกษา เมื่อพิจารณาพฤติกรรมในเชิงลบ พบว่า นักเรียนของสถานศึกษา ทั้ง 4 แห่งบางกลุ่มมีการฝ่าฝืนกฎ ระเบียบของสถานศึกษา และมีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อไขว่คว้าหาภาพของตนเองต่อสาธารณะโดยเข้าใจว่า สิ่งที่แสดงออกมาทำให้ตนเองมีความโดดเด่น เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีความกล้าเหนือจากเพื่อน ๆ ร่วมสถานศึกษา

1.9 อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ใช้

สถานศึกษามีอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนในมาตรฐานใกล้เคียงกัน มีการจัดเตรียมสื่อการสอนที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในแต่ละรายวิชา มีการจัดทำสื่อการสอนขึ้นเอง เพื่อประหยัดงบประมาณ และเหมาะสมกับท้องถิ่น และผู้เรียนมากที่สุด มีระบบการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของสื่อการสอน

มีสื่อการสอนมีความทันสมัย โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ทั้งสื่อที่ผลิตเอง และจัดซื้อ มีห้องสมุดสำหรับนักเรียน ซึ่งมีหนังสือที่น่าสนใจจำนวนมากไว้บริการ และมีอุปกรณ์การกีฬาไว้ให้นักเรียนออกกำลังกายอย่างเพียงพอ ในขณะที่สถานศึกษา มีความพร้อมน้อยที่สุดในเรื่องของจำนวนสื่อการสอน มีความเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน และห้องคอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์ที่พร้อมใช้งานไว้บริการ แต่มีความโดดเด่นในเรื่องมีการจัดทำวารสารทางวิชาการ จุลสาร แผ่นพับเพื่อเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ และผลงานของนักเรียน

1.10 กฎ ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ

สถานศึกษาทั้ง 4 แห่งมีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และเผยแพร่ให้ทราบโดยทั่วกัน มีการลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างจริงจัง มีเกณฑ์การพิจารณาผลงานของผู้สอนอย่างชัดเจนและเป็นธรรม มีการตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และช่องทางการแสดงความคิดเห็น ข้อร้องเรียนของบุคลากร ในขณะที่สถานศึกษา ก และสถานศึกษา ข มีการดำเนินการเพิ่มเติมในเรื่องการชี้แจง ทบทวนกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาให้กับนักเรียน และบุคลากรทราบเป็นประจำ และการจัดให้มีช่องทางการแสดงความคิดเห็น ข้อร้องเรียนของนักเรียน

2. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบัน

จากการสำรวจความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษา และปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 57.14 มีอายุระหว่าง 19 - 25 ปี ร้อยละ 48.64 มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ร้อยละ 50.68 มีอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 37.41 และมีภูมิลำเนา/ที่อยู่ปัจจุบันในจังหวัดภูเก็ต ร้อยละ 48.64

2.2 ความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อ

การพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 และปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ในปัจจุบัน โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความคิดเห็นมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา รองลงมาคือ ด้านสถานที่ศึกษา ด้านวิชาการ คือ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารการศึกษา ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า

2.2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการบริหารการศึกษามากที่สุด คือ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีการกำหนดนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน และประกาศให้ผู้ปกครองและนักเรียนรับทราบ รองลงมาคือ หลักสูตรการเรียนการสอนมีการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน หรือการประกอบอาชีพได้จริง และน้อยที่สุดคือ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับประเทศใกล้เคียง เช่น มาเลเซีย ด้วยการส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน การฝึกงานในภาคอุตสาหกรรมของมาเลเซีย เป็นต้น การศึกษา

2.2.2 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านวิชาการมากที่สุดคือ หลักสูตรของอาชีวศึกษาส่งเสริมให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ร่วมกับสังคม เช่น ครอบครัวยุ ชุมชน ฯลฯ รองลงมาคือ สถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีการฝึกอบรมบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถทางด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง ฯลฯ และน้อยที่สุดคือ หลักสูตรของอาชีวศึกษามีความเชื่อมโยงกับหลักสูตรการเรียนการสอนของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน

2.2.3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา มากที่สุดคือ การแจ้งผลการเรียนในแต่ละภาคการเรียนที่รวดเร็ว และเปิดโอกาสให้นักเรียนตรวจผลการประเมินหากพบความผิดปกติ รองลงมาคือ มีการวัดและประเมินผลการศึกษาในห้วงรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น และน้อยที่สุดคือ ระบบการประเมินผลการเรียนที่ถูกต้องและแม่นยำ

2.2.4 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นด้านสถานที่ศึกษามากที่สุด คือ อาคาร สถานที่ของศูนย์การเรียนรู้ฯ เพียงพอ และพื้นที่โดยรอบสะอาด ร่มรื่น รองลงมาคือ การจัดเตรียมโต๊ะ เก้าอี้ไว้อย่างเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และน้อยที่สุดคือ ศูนย์การเรียนรู้ที่ทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม สามารถเดินทางมาเรียนได้อย่างสะดวก

2.2.5 ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดด้านบุคลากรมากที่สุด คือ ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดี และมีความมุ่งมั่นที่จะถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน รองลงมาคือ ครูผู้สอนสามารถตอบข้อซักถาม หรือข้อสงสัยของนักเรียนได้อย่างชัดเจน และน้อยที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ของสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ให้บริการกับนักเรียนด้วยความเต็มใจ ยิ้มแย้ม แจ่มใส

3. การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT)

3.1 จุดแข็งของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีจุดแข็งในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ (1) มีโครงสร้างผู้บริหารการศึกษา รวมถึงโครงสร้างและหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาที่ชัดเจน (2) มีการทบทวนนโยบายและแผนการศึกษาให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเป็นประจำ (3) มีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการและความต้องการของผู้เรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน หรือการประกอบอาชีพได้จริง (4) มีการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (5) มีการบริหารการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญในรายวิชาที่สอน และสามารถถ่ายทอดให้นักเรียนได้เป็นอย่างดี (6) มีการวัดประสิทธิภาพของผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ (7) มีการกำหนดงบประมาณประจำปี มีบัญชีงบประมาณ รวมถึงเอกสารในการอนุมัติงบประมาณ และการเบิกจ่ายงบประมาณอย่างชัดเจนและตรวจสอบได้ (8) จัดให้มีการตรวจสอบภายในด้านงบประมาณ บัญชี และการเงิน เป็นประจำ (9) มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดซื้อจัดจ้างไว้อย่างชัดเจน (10) มีการบริหารการเบิกจ่ายพัสดุต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ (11) มีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน และเผยแพร่ให้ทราบโดยทั่วกัน (ทั้งบุคลากรของสถานศึกษาและนักเรียน) มีการ

ลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของสถานศึกษาอย่างจริงจัง (12) มีเกณฑ์การพิจารณาผลงานของผู้สอนอย่างชัดเจนและเป็นธรรม (13) มีการตรวจสอบพฤติกรรมของนักเรียนอย่างเป็นระบบ และ (14) มีการจัดเตรียมสื่อการสอนขึ้นเอง เพื่อประหยัดงบประมาณและเหมาะสมกับท้องถิ่นและผู้เรียนมากที่สุด

3.2 จุดอ่อน (Weakness) ของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีจุดอ่อนในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ (1) มีการประชาสัมพันธ์งานด้านการศึกษาของนักเรียนให้กับชุมชนที่แตกต่างกันทำให้ชุมชนเกิดการรับรู้ที่ต่างกันออกไป (2) แต่ละสถาบันมีหลักเกณฑ์และแนวทางในการเปิดรับสมัครนักเรียนใหม่ในแต่ละปีแตกต่างกัน (3) ระบบการเสนอแนะและร้องเรียนด้านการศึกษาภายในสถานศึกษาไม่ได้มีการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ (4) การจัดทำระบบประกันคุณภาพการศึกษาไม่ได้ถูกนำไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (5) ขาดการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านวิชาการและการพัฒนาสื่อวิชาการการศึกษาให้แต่ละสถานศึกษาอย่างจริงจัง (6) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 บางแห่งขาดการส่งเสริมงานวิชาการด้านอาชีวศึกษาของนักเรียนทั้งในระดับประเทศและระดับนานาชาติ (7) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 บางแห่งขาดการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ความสามารถให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่เปิดสอน (8) การนำแนวทางในการวัดและประเมินผลการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการพบว่า แต่ละสถาบันมีการนำไปประยุกต์ใช้ที่แตกต่างกันทำให้ขาดความโปร่งใสและเป็นธรรม รวมถึงการขาดความถูกต้องและแม่นยำในระบบการประเมินผลการเรียน (9) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีความพร้อมในการจัดสภาพแวดล้อมและลักษณะทางกายภาพของสถานที่ศึกษา ได้แก่ บุคลากร สื่อการเรียนการสอน อาคารสถานที่ เป็นต้น แตกต่างกันไป ซึ่งบางแห่งพบว่า ขาดความเหมาะสม และความพอเพียงตามความต้องการของผู้สอนและผู้เรียน และ (10) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 บางแห่งขาดการส่งเสริมการเผยแพร่งานวิชาการของบุคลากรในสถานศึกษาทำให้มีโอกาสน้อยกว่าหน่วยงานวิชาชีพอื่น

3.3 โอกาส (Opportunity) ของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีโอกาสในการจัดการศึกษา

เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ (1) กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายและยุทธศาสตร์การบริหารการศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาที่ชัดเจน (2) กระทรวงศึกษาธิการมีการกำหนดแนวทางในการวัดและประเมินผลการศึกษาครอบคลุมผู้เรียน ผู้สอน และสถานศึกษา (3) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ทราบความต้องการของผู้เรียนในพื้นที่ทำให้สามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม (4) กระทรวงศึกษาธิการมีการจัดสรรงบประมาณประจำปีให้กับสถานศึกษาทุกแห่ง (5) กระทรวงศึกษาธิการมีการกำหนดหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ จริยธรรม ระเบียบวินัย และบทลงโทษของข้าราชการไว้อย่างชัดเจน และเหมาะสม (6) มีการจัดสถานศึกษาให้เป็นศูนย์วิทยบริการโดยเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกมาศึกษาทำงานเพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ (7) มีการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา และชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาทั้งในทางทฤษฎี การปฏิบัติ และการประกอบอาชีพจริง และ (8) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 เปิดโอกาสให้ผู้พิการ ด้อยโอกาส และประชาชนอายุ 15 – 59 ปี เข้าเรียน และการฝึกอาชีพ

3.4 อุปสรรค (Threat) ของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีอุปสรรคในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่ (1) หลักสูตรของอาชีวศึกษาขาดความเชื่อมโยงกับหลักสูตรการเรียนการสอนของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน (2) สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 บางแห่งขาดการสร้างความร่วมมือกับชุมชนและสถานประกอบการในท้องถิ่นเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้นำความรู้ด้านวิชาการไปพัฒนาชุมชนและสถานประกอบการในพื้นที่ (3) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับประเทศใกล้เคียง เช่น มาเลเซีย เพื่อการส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน การฝึกงานในภาคอุตสาหกรรมของมาเลเซีย เป็นต้น มีความยุ่งยากในการประสานงาน และขาดการตอบรับที่ดีจากเพื่อนบ้าน (4) กระทรวงศึกษาธิการขาดการส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อพัฒนาความรู้ และเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับบุคลากรและนักเรียนที่จริงจัง (5) การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ยังขาดความทัดเทียมกับประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน (6) กระทรวงศึกษาธิการขาดการตรวจติดตามการใช้งบประมาณประจำปีของแต่ละสถาน

ศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้งบประมาณที่จัดสรรไม่ถูกนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด (7) นักเรียนในระดับอาชีวศึกษาแสดงออกถึงพฤติกรรมความคึกคะนองตามวัยสูง รวมถึงมีการสืบทอดวัฒนธรรมด้านลบรุ่นต่อรุ่นในการแสดงศักยภาพในเชิงลบ ความกล้าเหนือนักเรียนในสถานศึกษาอื่น ๆ ทำให้มีปัญหาทะเลาะวิวาทตามมา (8) ทักษะคิดของคนในชุมชนต่อนักเรียนอาชีวศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นเชิงลบ ทั้งนี้เนื่องด้วยบุคคลส่วนใหญ่นิยมให้บุตรหลานศึกษาเล่าเรียนในสายสามัญ และติดยึดว่านักศึกษาอาชีวศึกษามีความก้าวร้าว มีการทะเลาะวิวาทกันสูง และ (9) ต่างประเทศขาดการยอมรับในนักเรียนอาชีวศึกษาว่าเป็นช่างฝีมือแรงงานในระดับคุณภาพขั้นดี

4. ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

ผู้วิจัยได้สร้างยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่เหมาะสมขึ้นด้วยตนเอง โดยใช้ชื่อว่ายุทธศาสตร์ TAMPS ซึ่งหมายถึงดินที่ถูกบรรจุไว้อย่างสมบูรณ์พร้อมจะถูกนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งดินในที่นี้ หมายถึง ทั้งบุคลากรและผู้เรียนของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ที่มีการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยบุคลากรเป็นผู้ที่สามารถผลิตนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถเพื่อออกไปทำงานเป็นช่างฝีมือที่มีคุณภาพนั่นเอง ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 (TAMPS) แบ่งออกเป็นยุทธศาสตร์ย่อย 5 ด้าน ได้แก่ (1) T = Teaching Aid and Environmental หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและสภาพแวดล้อม (2) A = Administrative หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการบริหาร (3) M = Measurement and Evaluation หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการวัดและประเมินผล (4) P = Personnel หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านบุคลากรและผู้เรียน และ (5) S = Syllabus หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผลการสังเกตพบว่า สถาบันอาชีวศึกษาบางแห่งยังขาดการส่งเสริมงานวิชาการของนักเรียนอย่างชัดเจน และขาดการส่งเสริมการเผยแพร่งานวิชาการของบุคลากรในสถาน

ศึกษาทำให้บุคลากรขาดความภาคภูมิใจ และมีโอกาสความก้าวหน้าน้อย ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ควรจัดให้มีการประกวดและนิทรรศการวิชาการเป็นประจำ เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้สถาบันอาชีวศึกษาในสังกัดจัดทำผลงานเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม และเป็นเวทีให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงผลงานอีกทางหนึ่ง

1.2 ผลการสังเกตพบว่า สถาบันอาชีวศึกษาบางแห่งมีแนวทางในการวัดและประเมินผลการศึกษาที่ไม่ชัดเจน และผลการสำรวจความคิดเห็นพบว่าเรื่องที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ ระบบการประเมินผลการเรียนที่ถูกต้องและแม่นยำ ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ควรจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลการศึกษาเพื่อเผยแพร่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและนักเรียนทราบโดยทั่วกัน เพื่อให้สถาบันอาชีวศึกษาภายในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีแนวทางในการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 ผลการสังเกตพบว่า สถาบันอาชีวศึกษาบางแห่งขาดแผนงานการติดตามการใช้งบประมาณของโครงการที่ได้รับอนุมัติ ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ควรเป็นหน่วยงานกลางในการตรวจติดตามการใช้งบประมาณที่ได้รับ โดยกำหนดให้มีการจัดทำรายงานนำเสนอและมีการตรวจติดตามเป็นประจำทุกปี

1.4 ผลการสังเกตพบว่า นักเรียนของสถานศึกษาทั้ง 4 แห่งบางกลุ่มมีการฝ่าฝืนกฎ ระเบียบของสถานศึกษา และมีการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อโชว์ศักยภาพของตนเองต่อสาธารณะโดยเข้าใจว่า สิ่งที่แสดงออกมาทำให้ตนเองมีความโดดเด่น เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีความกล้าเหนือจากเพื่อน ๆ ร่วมสถานศึกษา ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ควรจัดทำโครงการสายตรวจอาชีวะ เพื่อเป็นป้องปรามพฤติกรรมในเชิงลบของนักเรียนในสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2

ทั้งนี้ยังพบว่าผลการสำรวจความคิดเห็นในเรื่องที่มีความคิดเห็นน้อยที่สุดคือ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาร่วมกับประเทศใกล้เคียง เช่น มาเลเซีย ด้วยการส่งเสริมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียน การฝึกงานในภาคอุตสาหกรรมของมาเลเซีย เป็นต้น การศึกษา ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ควรมีการทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) กับทั้งภาครัฐ และภาคเอกชนที่เป็นเครือข่ายทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อจัดทำโครงการจัดส่งนักเรียนเข้าศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้ หรือได้

ศึกษาฝึกงานกับหน่วยงานในต่างประเทศ และ หลักสูตรของอาชีวศึกษามีความเชื่อมโยงกับหลักสูตรการเรียนการสอนของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้น สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับหลักสูตรการเรียนการสอนของกลุ่มประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อให้นักเรียนไทยได้ศึกษาเรียนรู้ได้อย่างเท่าเทียมกับต่างประเทศ และสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานฝีมือได้อย่างมีศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์

2.1 แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 (TAMPS) เป็นแผนต้นแบบการศึกษาสำหรับสถาบันการอาชีวศึกษา ซึ่งแผนดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้กำหนดยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาค และการสร้างแผนงานของสถานศึกษา เพราะแผนยุทธศาสตร์ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 (TAMPS) มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559 และแผนยุทธศาสตร์เพื่อการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามากยิ่งขึ้น

2.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบงานอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาที่สนใจสามารถนำแผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 (TAMPS) ที่สร้างขึ้นไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาของตนเองเพื่อลดเวลาในการบริหารจัดการในองค์กรในส่วนต่าง ๆ เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวสามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ย่อย 5 ด้าน ได้แก่ (1) T (Teaching Aid and Environmental) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและสภาพแวดล้อม (2) A (Administrative) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการบริหาร (3) M (Measurement and Evaluation) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านการวัดและประเมินผล (4) P (Personnel) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านบุคลากรและผู้บริหาร และ (5) S (Syllabus) หมายถึง ยุทธศาสตร์ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน แผนยุทธศาสตร์ทั้ง 5 ด้านที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นตัวแบบในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อยกระดับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้
แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ
สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ 2 (TAMPS) ควรได้รับการ

สนับสนุนและส่งเสริมจากภาครัฐหรือเอกชนเพื่อต่อยอดใน
การพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้สามารถนำไปประยุกต์
ใช้กับสถาบันอาชีวศึกษาหรือหน่วยงานที่สนใจ ได้อย่างมี
ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555 – 2559. สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชัยพฤกษ์ เสรีรักษ์. (2555). สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จ่อปรับหลักสูตร ปวช.-ปวส.รองรับอาเซียนเน้นทักษะฝีมือพ่วงภาษา-ไอที พร้อมเปิด ป.ตรีอาชีวะปีการศึกษาหน้า... หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์. แหล่งที่มา: www.thairath.co.th. วันที่สืบค้น 20 สิงหาคม 2555.
- ประชาคมอาเซียน. (2555). การบริหารงานบุคคล เมื่อเข้าสู่ AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน... ศูนย์ข้อมูลความรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. แหล่งที่มา: <http://www.thai-aec.com/161#ixzz24CUBkUxG>. วันที่สืบค้น 20 สิงหาคม 2555.
- มหาดไทย, กระทรวง (2555). รายงานการศึกษาโอกาสและผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต่อกระทรวงมหาดไทย. สำนักนโยบายและแผน สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- Likert Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. *Attitude Theory and Measurement*. Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son.